

Nr 146

Utlåtande i anledning av väckta motioner om inrättande av ett försvarsråd eller en försvarsnämnd för totalförsvaret.

(1:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ewerlöf m. fl.* (I: 188) och den andra inom andra kammaren av herr *Hjalmarsson m. fl.* (II: 289), har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att de direktiv som utfärdades den 27 maj 1960 för 1960 års försvarsledningsutrednings arbete måtte kompletteras på sådant sätt, att utredningen får åt sig uppdraget att överväga och framlägga förslag till ett totalförsvarsråd eller en totalförsvarsnämnd med stark parlamentarisk anknytning.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Andersson m. fl.* (I: 385) och den andra inom andra kammaren av herr *Eliasson i Sundborn m. fl.* (II: 448), hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av möjligheterna att genom tillskapande av en permanent försvarsnämnd eller försvarsberedning bättre tillgodose riksdagens behov av fortlöpande information om och bevakning av totalförsvarets utveckling och behov.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna II: 289 och I: 385.

Utskottet. Försvarsärendena skilja sig till sin natur rätt avsevärt från andra politiska frågor. Det har därför både i riksdagen och från militärt håll sedan ett flertal år uttalats önskemål om en speciell anordning för dessa ärendens behandling. Tanken har därvid närmast varit att genom inrättandet i någon form av ett permanent försvarsråd åstadkomma förbättrad kontakt och fortlöpande ömsesidiga informationer mellan riksdagen och försvarsväsendet.

Denna fråga har nu ytterligare aktualiserats i de föreliggande motionerna.

Utskottet vill i sammanhanget erinra om att departementschefen i Kungl. Maj:ts av innevarande års riksdag godkända proposition nr 109 angående ny organisation av krigsmaktens högsta ledning förutsatte, att frågan om ett försvarsråd eller en försvarsnämnd komme att behandlas i den påbörjade andra etapp av försvarsledningsutredningens arbete, som avsåg totalförsvarsledningen.

Enligt vad utskottet under hand inhämtat är den i motionerna berörda frågan för närvarande föremål för försvarsledningsutredningens prövning.

Vid sådant förhållande och då några kompletterande direktiv i angivna syfte till försvarsledningsutredningen — såsom föreslagits i motionerna I: 188 och II: 289 — alltså icke erfordras, torde de föreliggande motionerna, som väcktes i början av innevarande års riksdag, icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer,

- a) att motionerna I: 188 och II: 289 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda,
- b) att motionerna I: 385 och II: 448 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 november 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 145.